

Günün Piyasa Haritası

Petrolün Globex açılışında bıraktığı yukarı yönlü boşluk Asya seansı boyunca kapanmadı. Fiyatı orada tutan neden, Suudi Arabistan'ın doğu-batı ham petrol boru hattının son işlem gününde Irak yönünden gelen insansız hava aracı saldırılarının ardından kapatılması ve hafta sonu boyunca kapalı kalması. Hat, saldırıdan önce günde 4 ile 5 milyon varil taşıyordu ve bu hacim küresel petrol arzının %4 ile %5 arasındaki bölümüne karşılık geliyor. Asıl kritik nokta ise taşınan miktarda değil hattın işlevinde. Hürmüz Boğazı mart ayından bu yana aksıyor, Basra Körfezi üretimini Kızıldeniz terminallerine bağlayan bu hat ise boğazı devre dışı bırakan tek ciddi alternatifti. Sektör kaynaklarının aktardığına göre Suudi ihracat stokları beş ile yedi gün içinde tükenebilir. Riyad ne hasarın boyutunu ne de kapanışın ne kadar süreceğini paylaşmış durumda. Brent son işlem gününü varil başına 104,61 dolardan ve %2,81 düşüşle tamamladı, ancak aynı seans içinde 110,19 dolara kadar yükselmişti. ABD'de motorin fiyatının tarihi zirvesinde bulunması, maliyetin tüketici tarafına geçişinin sürdüğünü gösteriyor.

Faiz tarafında takvim sıkıştı. Federal Açık Piyasa Komitesi 15-16 Eylül'de toplanıyor ve karar çarşamba günü açıklanacak. ABD Çalışma İstatistikleri Bürosu verilerine göre ağustos tüketici enflasyonunun aylık %0,4 ve yıllık %3,4 gerçekleşmesinin ardından para piyasası fiyatlamasında faiz artırımını olasılığı %90'a yaklaştı. Buna karşın çekirdek endeksin aylık %0,3 ve yıllık %2,4 ile daha ılımlı kalması, kararın tek yönlü okunmasını engelliyor. On yıllık ABD tahvil getirisi son işlem gününü %4,97 seviyesinde tamamlayarak %5 sınırına dayandı.

Borsa İstanbul son işlem gününü BIST 100'de %0,51 artışla 14.467,25 puandan kapattı. Sabah saatlerinde tablo farklı bir yöne bakıyor. Asya'da Nikkei yaklaşık %1 ve Kospi %2 civarında ekside seyrederken Şanghay Bileşik %0,16 artıda bulunuyor. ABD endeks vadelileri aşağı yönlü boşlukla açıldı ve satış Nasdaq tarafında daha belirgin. Altın 4.340 dolar çevresine gerileyerek son işlem günü kapanışının altına indi. Günün takviminde ise Çin kredi verileri, Kanada enflasyonu ve Avrupa Merkez Bankası cephesinden gelecek konuşmalar var.

Suudi Hattında Kapanış Sürüyor

Kapanışın piyasa açısından anlamı, devre dışı kalan varil miktarından çok ihracat lojistiğinin daralmasında toplanıyor. Basra Körfezi üretimini Kızıldeniz'e taşıyan hattın kapanması, Suudi Arabistan'ın elinde Hürmüz dışında kullanılabilir bir çıkış yolu bırakmıyor. İhracat stoklarının beş ile yedi gün içinde tükenebileceği bilgisi, arz kesintisinin takvimini de somutlaştırıyor. Sektörün üst yönetiminden gelen değerlendirmeye göre bu hat, piyasaları dengeleme açısından ABD stratejik petrol rezervinden yapılan salımlardan daha etkili bir araç konumunda. Fiyat beklentileri yine de tek yönlü değil. Bazı analist görüşlerine göre dördüncü çeyrek Brent tahmini 80 dolardan 85 dolara yükseltildi, aynı değerlendirmede 100 dolar üzerindeki seviyelerin talep tahribatı yaratabileceği belirtildi.

İki Boğazda Eşzamanlı Risk

Hürmüz Boğazı'nda pazar günü Panama bayraklı bir tankerin isabet almasının ardından yangın çıktığı, deniz güvenliği biriminin bildirimiyle duyuruldu. Umman, Hürmüz taşımacılığına ilişkin bölgesel toplantıyı uzlaşma gerekçesiyle erteledi. Bab el-Mendeb girişindeki Perim Adası ile Muha limanının kontrolünün el değiştirdiği bildiriliyor. Böylece ihracatçının önündeki iki çıkış aynı anda baskı altında. Kızıldeniz güzergahının da tartışmalı hale gelmesi, boru hattı kapanışının yalnızca bir gecikme sorunu olarak fiyatlanmasını zorlaştırıyor.

Fed Kararına İki Gün

Toplantı yarın başlıyor, karar çarşamba açıklanacak. Ağustos verisinin ardından fiyatlamaların faiz artırımına yüklediği olasılık %90 bandına çıktı, ancak kararın asıl zorluğu manşetteki artışın büyük bölümünün enerji kaynaklı olmasından ve boru hattı kapanışıyla bu baskının kalıcılık kazanma ihtimalinin güçlenmesinden geliyor. Fed Başkanı Kevin Warsh üzerindeki baskı da bu nedenle artıyor. Karar metninin enerji şokunu geçici sayıp saymadığı, oranın kendisinden daha belirleyici olabilir.

Altında Yön Faizden Geliyor

Petrol yükselirken altının 4.340 dolar çevresine gerilemesi dikkat çekici bir bileşim üretiyor. Son işlem günü kapanışı 4.408,90 dolardı ve jeopolitik risk artmasına karşın metal bu seviyenin altına indi. Yönü belirleyen kanal güvenli liman talebi değil reel faiz. On yıllık ABD getirisinin %5 sınırına dayanması, getirisi olmayan varlığın taşıma maliyetini yükseltiyor. Bazı analist görüşlerine göre tahvil faizlerinin bu seviyeye oturması sıkı para döneminin yeni bir aşamasına işaret ediyor ve hisse tarafında %21'e varan bir düzeltme riski hesaplanıyor.

ABD Konut Kredisinde Sıkılaşıma

Yüksek faiz ortamı reel ekonomiye en net biçimde konut tarafından yansıyor. Mortgage faizleri Haziran 2025'ten bu yana en yüksek düzeye çıktı, kredi verme standartları belirgin şekilde sıkılaştı ve alıcıdan kusursuz bir kredi geçmişi talep edilmeye başlandı. Konut satışları 31 yılın en düşük seviyesinde bulunuyor. Bu tablo, faiz artırımının maliyetini de görünür kılıyor.

Halkbank'ta İkincil Halka Arz Kararı

Borsa İstanbul'un KAP'ta yayımlanan duyurusuna göre Türkiye Halk Bankası'nın sermayesi 7.184.778.041,96 liradan 8.980.972.552,45 liraya yükseltilecek ve çıkarılacak 1.796.194.510,49 lira nominal değerli pay, mevcut ortakların rüçhan hakları kısıtlanarak borsa dışında talep toplanması ve Toptan Alış Satış işlemi yoluyla satılacak. Bankanın bildireceği tarihte HALKB payları ile bu paya dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde işlemler geçici olarak durdurulacak, kapalı kaldığı süre boyunca pay BIST endekslerinden çıkarılmayacak. İzahname Sermaye Piyasası Kurulu incelemesinde olduğu için durdurma tarihi henüz belli değil ve bu belirsizlik endeks ağırlığı yüksek bir bankada likidite planlamasını zorlaştırıyor. Birincil piyasa tarafında ise 9-11 Eylül'de talep toplanan Net Global Endüstriyel Yatırımlar halka arzı 2,23 milyar lira büyüklükle ve 652.353 yatırımcının katılımıyla sonuçlandı.

Asya Seansı ve Vadeliilerin Görüntüsü

Bölgede satış Japonya ve Güney Kore tarafında yoğunlaştı. Nikkei yaklaşık %1, Kospi %2 civarında gerilerken Şanghay Bileşik %0,16 artıda, Shenzhen Bileşik %0,25 ve ChiNext %0,47 ekside bulunuyor. ABD endeks vadeliileri yüksek işlem hacmiyle aşağı yönlü boşlukla açıldı. Dolar hafif güçlenmiş durumda. Bu bileşim, boru hattı kapanışının bir büyüme şoku olarak değil maliyet ve enflasyon şoku olarak fiyatlandığını gösteriyor.

Bugünün Veri Takvimi

Gün Çin ağustos kredi verileriyle açılıyor. Yeni kredi hacminde beklenti 480 milyar yuan, önceki dönem 340 milyar yuan. Toplam sosyal finansmanda beklenti 2.040 milyar yuan, önceki 1.410 milyar yuan. M2 yıllık artışı için beklenti %7,6, önceki %7,7 ve kredi stoku büyümesinde hem beklenti hem önceki dönem %5,1. Kanada'da ağustos tüketici enflasyonunda aylık beklentieksi %0,1, önceki %0,5, çekirdek göstergede aylık beklenti %0,2. Japonya temmuz sanayi üretiminde aylık beklenti %0,1, önceki %1,9. Hindistan ağustos tüketici enflasyonunda beklenti %4,80, önceki %4,45. Avrupa Merkez Bankası Başkanı Lagarde ve Yönetim Kurulu üyesi Schnabel konuşacak. İhale tarafında ABD 3 ve 6 ay vadeli bono satışı yapacak, önceki ihalelerde faiz sırasıyla %3,800 ve %3,890 olmuştu. Almanya ve Fransa da kısa vadeli bono ihalelerine çıkacak. Türkiye takviminde bugün için veri bulunmuyor.

ÖZETLE

Günün ekseninde Suudi Arabistan'ın doğu-batı boru hattının kapalı kalması duruyor. Saldırı öncesinde günde 4 ile 5 milyon varil taşıyan ve küresel arzın %4 ile %5'ine denk gelen hattın devre dışı kalması, Hürmüz aksarken kullanılabilir tek alternatifi ortadan kaldırdı ve ihracat stoklarının beş ile yedi günde tükenebileceği aktarıldı. Petrol Globex açılışındaki yukarı yönlü boşluğu korudu, Brent son işlem gününü 104,61 dolardan tamamlamış ve seans içinde 110,19 dolara çıkmıştı. Hürmüz'de bir tankerin isabet alması, Umman'ın bölgesel toplantıyı ertelemesi ve Bab el-Mende b girişindeki kontrol değişikliği iki güzergahı aynı anda baskı altında tutuyor. Fed 15-16 Eylül'de toplanıyor, ağustos enflasyonunun yıllık %3,4 gelmesinin ardından faiz artırımı olasılığı %90 bandına çıktı ve on yıllık getiri %4,97 ile %5 sınırına dayandı. Altının jeopolitik riske karşın 4.340 dolar çevresine gerilemesi, yönü belirleyen kanalın güvenli liman değil faiz olduğunu gösteriyor.

Yüksek faizin reel ekonomideki izi konut tarafında görünüyor, mortgage faizleri Haziran 2025'ten bu yana en yüksek düzeyde ve satışlar 31 yılın en düşük seviyesinde. Yurt içinde Borsa İstanbul'un KAP duyurusuna göre Halkbank'ın sermayesi 8,98 milyar liraya yükseltilecek, rüçhan hakları kısıtlanarak yapılacak ikincil halka arz sürecinde payda ve dayanağı olduğu türev sözleşmelerde işlemler geçici olarak durdurulacak, Net Global Endüstriyel Yatırımlar halka arzı ise 2,23 milyar lira ve 652.353 yatırımcıyla sonuçlandı. Borsa İstanbul son işlem gününü BIST 100'de %0,51 artışla 14.467,25 puandan kapattı. Sabah seansında Nikkei ve Kospi ekside, Şanghai hafif artıda ve ABD vadelileri boşlukla aşağıda. Günün takviminde Çin kredi verileri, Kanada enflasyonu, Avrupa Merkez Bankası konuşmaları ve kısa vadeli bono ihaleleri yer alıyor.

Emre Özdemir**Trive Yatırım Araştırma Uzmanı**

RİSK UYARISI:

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibariyle mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.